

Ecologische quickscan

J.J. van Deinselaan 2 te Enschede

In het kader van sloop, nieuwbouw en herinrichting

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

☎ 0318 655 626

✉ info@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan J.J. van Deinselaan 2 te Enschede
Betreft	Ecologische quickscan
Locatie	J.J. van Deinselaan 2 7541 BR, Enschede
[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]
Opdrachtgever	Sportaal
Datum	08-02-2022
Status	Versie 1.0
Projectcode	21REI01

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	
1.2 Beschrijving locatie en ingreep	
1.3 Opzet onderzoek	
1.4 Kwaliteitsborg	
2 Soortenbescherming	8
2.1 Vaatplanten	
2.2 Vogels	
2.3 Vleermuizen	
2.4 Grondgebonden zoogdieren	
2.5 Vissen	
2.6 Amfibieën	
2.7 Overige soorten	
2.8 Algemeen	
3 Gebedsbescherming	15
3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	
3.2 Natura 2000	
4 Conclusies en aanbevelingen	17
4.1 Overzicht van de bevindingen	
4.2 Conclusies en aanbevelingen	
Bijlagen	20
Bijlage A Wettelijk Kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. een ecologische quickscan uit aan de J.J. van Deinselaan 2 te Enschede. De initiatiefnemer heeft het voornemen om een gedeelte van het terrein opnieuw te ontwikkelen en te herinrichten (zie afbeelding 1.3 en 1.4). Het huidige hoofdbouwwerk met binnenbad wordt gesloopt en er wordt een nieuw gebouw met binnenbad gerealiseerd. Om de ontwikkelingen mogelijk te maken is toetsing aan de Wet natuurbescherming vereist voor de onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming', omdat effecten op beschermde soorten en natuurgebieden niet op voorhand zijn uitgesloten. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura-2000 gebieden of andere natuurgebieden zoals Natuur Netwerk Nederland (NNN) beoordeeld. Er is geen sprake van kap van bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen of houtopstanden groter dan in totaal 10 are buiten de bebouwde kom. Een Toets Houtopstanden is dus niet nodig. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het plangebied is gelegen aan de J.J. van Deinselaan 2 te Enschede (afbeelding 1.1) en bestaat uit het zwembadgebouw en omliggend gazon en bomen. Het plangebied is ca. 0,02 km² groot en ligt in aan de zuidelijke kant van de stad Enschede (afbeelding 1.2). De omgeving van het plangebied bestaat overwegend uit sportvelden en bebouwing. Ten oosten van het plangebied ligt de weg 'Kuiperdijk'.

De werkzaamheden die plaats zullen vinden op het terrein zijn:

- Deels sloop van de bestaande bebouwing;
- Verwijderen van bomen en struiken die in de weg staan. Alle bomen en struiken die kunnen blijven staan, zullen behouden worden;
- Bouw nieuw zwembadgebouw;
- Herinrichting terrein.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, NDFF, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 22 december 2021 bezocht door J. Mossink, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen, sporen van marterachtigen en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is uitgevoerd onder

bewolkte omstandigheden bij een temperatuur van - 2 °C en matige wind, O 2 bft.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soort-inventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Kaart van het plangebied (rode gebied) met de directe omgeving. Bron ondergrond: PDOK Viewer, 2021.

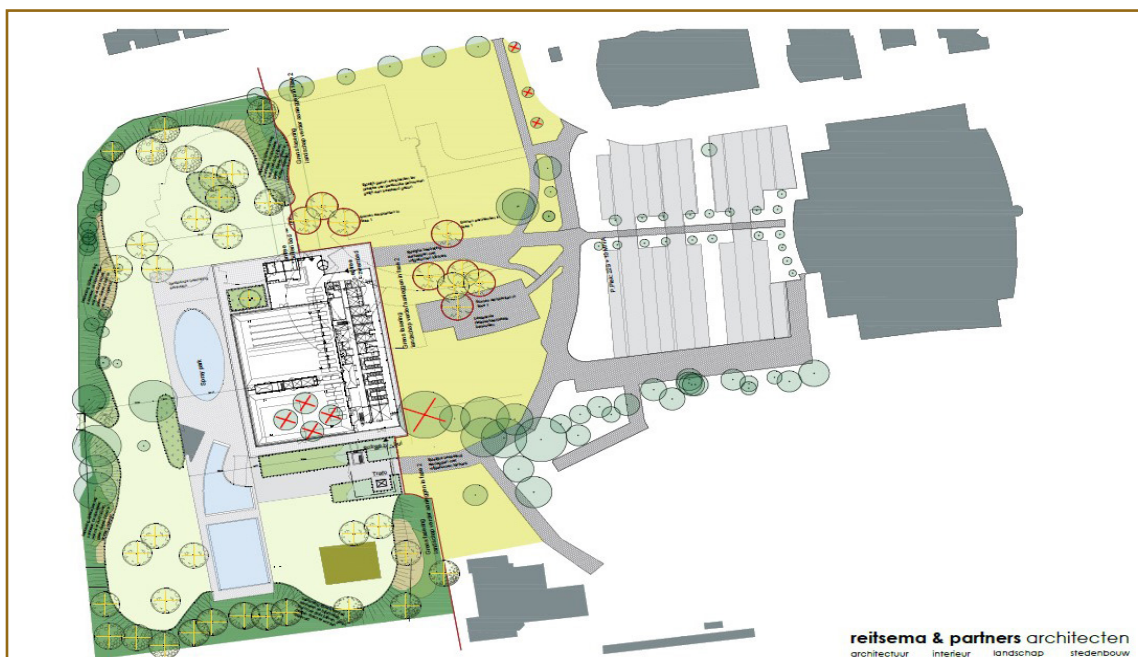

Afb. 1.2: Kaart met de globale ligging van de onderzoekslocatie (blauwe cirkel) ten opzichte van Enschede. Bron: PDOK Viewer, 2021.

Afb. 1.3: Ontwerp van de huidige situatie. Bron: Reitsema & Partners architecten.

Afb. 1.4: Ontwerp voor de nieuwe situatie. Bron: Reitsema & Partners architecten.

2 Soortenbescherming

2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Vanuit de NDFF zijn ook geen waarnemingen bekend van beschermde of bijzondere vaatplanten in de omgeving van het plangebied gedurende de afgelopen 10 jaar. Binnen het plangebied komen uitsluitend algemeen voorkomende vaatplanten voor. De vegetatie bestaat naast gazon uit bosplantsoen en sierheesters langs de randen van het terrein en plantvakken met sierheesters rond de bebouwing en parkeerplaatsen. Geschikte omstandigheden voor beschermde plantensoorten ontbreken, aanwezigheid van dergelijke soorten kan dan ook worden uitgesloten.

Effect: Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de NDFF zijn in de omgeving rondom het plangebied in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het gaat daarbij om de volgende soorten: boerenzwaluw, bosuil, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer, torenvalk en wespandief. Vanuit het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend.

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat er binnen het plangebied geen potentiële jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen van vogels aanwezig zijn. In de bebouwing zijn geen openingen aanwezig van voldoende formaat om vogels zoals huismus of gierzwaluw toegang tot mogelijke nestruimtes te verschaffen. Aangezien het veldbezoek in de bladerloze periode is uitgevoerd kon met zekerheid worden vastgesteld dat in de te kappen bomen en de bomen in de directe omgeving geen potentiële jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn.

Effect: De ontwikkelingen hebben geen effect op vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen of bijbehorende functionele leefomgeving. Nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Overige broedvogels

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels zoals diverse zangvogels en duiven. Tijdens het veldbezoek werden enkele kleine, verlaten nesten aangetroffen in bomen en struiken. Wanneer werkzaamheden aan opgaand groen of binnen een straal van ongeveer 5 meter daarvan worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen bezette nesten beschadigd, vernietigd of ernstig verstoord worden. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen

voorkomen. Van de te verwachten overige broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben.

Effect: Tijdens het broedseizoen kunnen nesten van algemene broedvogels in bomen en struiken worden aangetast. Voer werkzaamheden aan of in de nabijheid van opgaand groen daarom uit buiten het broedseizoen, of neem preventieve maatregelen om broedgevallen binnen invloedssfeer van de werkzaamheden te voorkomen. Actieve nesten mogen nooit verstoord, beschadigd of vernield worden, het is niet mogelijk hier ontheffing voor te krijgen. Tijdens het broedseizoen zijn dergelijke werkzaamheden alleen toegestaan als een erkend broedvogeldeskundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn op plekken waar ingrepen plaatsvinden.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFF waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Daarnaast is op basis van verspreidingsatlassen en 'expert judgement' aannemelijk dat ook ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis in de omgeving kunnen voorkomen.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten worden voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. De bomen in het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd en er zijn geen voor vleermuizen geschikte holten of scheuren aangetroffen. Het te slopen zwembadgebouw is wél geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Op meerdere plekken zijn open stootvoegen van voldoende formaat aanwezig op geschikte plekken (voldoende hoog, vrije aanvliegroute) die vleermuizen in potentie toegang tot de spouw bieden. Te verwachten soorten zijn gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis kan niet worden uitgesloten. De overige bebouwing is door het ontbreken van een toegankelijke spouw of andere potentiële verblijfplaatsen ongeschikt voor vleermuizen.

Effect: Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten in het hoofgebouw kunnen niet worden uitgesloten. Het is mogelijk dat gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger in de spouw verblijfplaatsen hebben. Sloop van het gebouw leidt mogelijk tot overtreding artikel 3.5 lid 2 (opzettelijk verstoren) en lid 4 (beschadigen/vernielen van verblijfplaatsen). Het uitvoeren van nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of vleermuizen daadwerkelijk verblijfplaatsen in de stal hebben en zo ja om welke soort en welke functies (paar-, kraam-, zomerverblijfplaats) het gaat. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door o.a. Zoogdiervereniging, NGB en GAN). Dit houdt in minimaal vijf gerichte nachtelijke inventarisaties tussen half mei en eind september, uitgevoerd door erkend deskundigen zoals benoemd in het protocol. De overige bebouwing binnen het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Sloop van deze gebouwen zal niet leiden tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen.

Foerageergebied en vliegroutes

Het terrein is geschikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten die in de omgeving

kunnen voorkomen. Het is aannemelijk dat vleermuizen ook daadwerkelijk boven het plangebied foerageren. In de omgeving is relatief veel geschikt foerageergebied aanwezig, met name in zuidelijke en oostelijke richting. Van essentieel foerageergebied is derhalve geen sprake.

De bomen en struiken langs de Kuipersdijk zijn mogelijk onderdeel van een vliegrouete. De overige beplanting en de eiken langs het parkeerterrein zouden eventueel ook onderdeel kunnen zijn van een vliegrouete, maar de bomen langs de Tiemeister Es ten zuiden van het sportpark liggen op korte afstand en lijken geschikter als vliegrouete in oost-west richting.

Effect: Door de ontwikkelingen zullen enkele bomen gekapt worden, maar dit leidt niet tot aantasting van een mogelijke vliegrouete of essentieel foerageergebied. In grote lijnen blijven de groenstructuren in stand, er wordt geen afbreuk gedaan aan het huidige groene karakter van de terreinranden en het overgrote deel van de bomen blijft staan. Wezenlijke effecten op foerageergebied of vliegrouetes worden niet verwacht mits lichtverstoring voorkomen wordt. Voorkom tijdens de realisatiefase en toekomstige gebruiksfase uitstraling van kunstlicht richting de bomenrijen. Wanneer lichtverstoring op voorhand niet voldoende kan worden uitgesloten dient in samenwerking met een terzake kunsige een verlichtingsplan te worden opgesteld om lichtverstoring te voorkomen.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insectenetters en marters. In de omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren voor. In de omgeving van het plangebied zijn diverse waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren binnen de NDFF in de laatste tien jaar. De waargenomen soorten zijn bosmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis en wezel. Voor eekhoorn, egel, steenmarter en wezel geldt geen vrijstelling in de provincie Overijssel, voor de overige soorten wel.

Delen van het terrein zijn geschikt als leefgebied voor steenmarter en wezel (beiden artikel 3.10 Wnb).

Het plangebied is deels geschikt als leefgebied voor de egel (artikel 3.10 Wnb). Het dichte struikgewas en de bamboevegetatie in het noordwestelijke deel van het terrein naast de glijbaan zijn geschikt als vaste rust- en verblijfplaats en foerageergebied voor de egel. Het verwijderen van bamboe en struiken in dit deel van het plangebied leidt daarom mogelijk tot overtreding van verbodsartikelen ten aanzien van de egel. Nader onderzoek is nodig als ingrepen plaatsvinden aan geschikte groenstructuren. Als de egel wordt aangetroffen en de delen waar de struiken en ruigtes verwijderd gaan worden geschikt zijn als rust- of voortplantingsplaats, is een ontheffing nodig.

Van de beschermde rode eekhoorn zijn geen nesten of foerageersporen aangetroffen in de bomen en op het terrein.

Algemene kleine zoogdiersoorten zoals bosmuis, huisspitsmuis en bruine rat kunnen voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor deze soorten geldt dat ze niet beschermd zijn in en rond bebouwing. Tijdens het veldbezoek zijn verder diverse konijnen aangetroffen in het groen langs de westrand van het perceel en tussen de bamboevegetatie. In deze terreindelen werden diverse holen aangetroffen. Voor konijn geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. De soort staat sinds 2021 op de rode lijst aangeduid als 'gevoelig', maar momenteel heeft dit nog geen consequenties voor de beschermingsstatus in de provincie Overijssel. Wel geldt voor konijn, net als voor andere vrijgestelde soorten, de zorgplicht. Het eventueel dichtmaken van holen dient daarom buiten de kwetsbare voortplantingsperiode plaats te vinden.

Effect: Ingrepen aan de groenstructuren in het noordwestelijk deel van het plangebied kunnen leiden

tot aantasting van leefgebied van steenmarter, wezel en egel en daarmee overtreding van een verbodsbepaling van artikel 3.10 lid 1 a en b van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of het terrein een belangrijke functie heeft voor egel, steenmarter en wezel is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Het onderzoek kan worden uitgevoerd door cameravallen te plaatsen van het type 'Struikrover 3.5' met als lokmiddel een blik sardientjes. De Struikrover is een methode ontwikkeld door Stichting Struikrovers waarmee alle marters gedetecteerd kunnen worden (Van Uchelen & Smaal, 2019). Volgens de "Brochure soortenbescherming in Overijssel" (Veldman, Troost & Klink 2021) dienen de camera's tenminste 3 weken in het plangebied te staan in de meest geschikt periode (globaal april t/m augustus). Wanneer tijdens onderzoek wordt vastgesteld dat door de werkzaamheden vaste verblijfplaatsen, belangrijk jachtgebied of andere beschermde gebiedsfuncties verloren gaan dient ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. Een onderdeel van een ontheffing is een activiteitenplan. Hierin wordt de mate van compensatie, mitigatie, de juiste periode van uitvoering en de gunstige staat van instandhouding behandeld. Geschikte verblijfplaatsen voor andere beschermde zoogdieren (zonder vrijstelling) ontbreken binnen het plangebied.

2.5 Vissen

Het enige oppervlaktewater bevindt zich in de zuidkant van het terrein, tegen het grote buitenbad. Het betreft een ondiep water dat vrijwel volledig is dichtgegroeid met riet. Het is onduidelijk of hier vissen in voorkomen. Het water staat niet in open verbinding met ander oppervlaktewater en vermoedelijk valt het water tijdens droge perioden in de zomer volledig droog. In dat geval is aanwezigheid van vissen geheel uitgesloten. Wanneer er jaarrond voldoende water in staat kan aanwezigheid van enkele algemene soorten zoals driedoornige stekelbaars, baars, snoek en rietvoorn niet worden uitgesloten.

Effect: Vermoedelijk komen er geen vissen binnen het terrein voor, maar dit kan aan de hand van de quickscan niet geheel worden uitgesloten. Effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten. Indien het water gedempt wordt moeten aanwezige vissen voorafgaand aan het dempen worden afgevangen en in de omgeving in geschikt water worden uitgezet om te voldoen aan de algemene zorgplicht.

2.6 Amfibieën

Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van bruine kikker en een onbekende groene kikker. Het is uitgesloten dat het om de strikt beschermde poelkikker gaat gezien de ligging binnen de bebouwde kom, het ontbreken van geschikt leefgebied en het feit dat het plangebied niet aansluit op bekende leefgebieden. Het gaat vrijwel zeker om de bastaardkikker. Daarnaast komen mogelijk gewone pad en kleine watersalamander voor. Voor de mogelijk aanwezige soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. De poel aan de zuidkant van het plangebied kan mogelijk dienen als voortplantingswater van deze algemene amfibieën. De terreindelen met strooisellaag en holletjes zijn daarnaast geschikt als landhabitat en overwinteringslocatie voor algemene amfibieën. Voor deze mogelijk voorkomende algemene soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

Effect: Ingrepen aan de poel en begroeide terreindelen hebben mogelijk een negatief effect op enkele algemene, vrijgestelde amfibiesoorten. Houdt voor deze soorten rekening met de zorgplicht. Werkzaamheden aan de waterpartij worden in dat kader bij voorkeur uitgevoerd in de periode half augustus t/m oktober, dit is buiten de voortplantingsperiode en periode van winterrust.

2.7 Overige soortgroepen (reptielen & ongewervelden)

De locatie ligt binnen de bebouwde kom van Enschede. Aanwezigheid van reptielen is gezien de ligging en de kenmerken van de locatie uitgesloten. Uit de omgeving zijn enkele waarnemingen

bekend van twee beschermde dagvlindersoorten: grote vos en kleine ijsvogelvlinder. De waardplanten van grote vos zijn vooral iep, daarnaast worden ook wel zoete kers en enkele wilgensoorten gebruikt. De soort komt vooral voor in bosrijke omgevingen of plekken met grote vrijstaande bomen. Kleine ijsvogelvlinder komt vooral voor in vochtige bossen en heeft kamperfoeliesoorten als waardplant (bron: Vlinderstichting).

Effect: de ingrepen hebben geen betrekking op potentieel leefgebied van grote vos en kleine ijsvogelvlinder. Negatieve effecten op deze soorten zijn uitgesloten. Reptielen en overige beschermde ongewervelden komen niet in de omgeving voor. Nader onderzoek naar reptielen en beschermde ongewervelden is niet aan de orde.

2.8 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Gezien de grootte van het project is het noodzakelijk om een ecologisch werkprotocol op te stellen om negatieve effecten op de flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Afb. 2.1: Hoofdgebouw zwembad gezien vanaf de parkeerplaats ten oosten van het terrein.

Afb. 2.2: Zuidoostelijk deel hoofdgebouw. De groenvakken bestaan uit lage cotoneasterbegroeiing.

Afb. 2.3: Hoofdingang van het hoofdgebouw. Ook hier zijn open stootvoegen aanwezig in het gemetselde, niet met gevelplaten beklede deel.

Afb. 2.4: Oostgevel hoofdgebouw, met in rood aangegeven locaties van voor vleermuizen geschikte open stootvoegen.

Afb. 2.5: Geschikte openingen in de spouwmuur van de noordwestgevel.

Afb. 2.6: Het terrein van het buitenzwembad gezien vanaf het zuidelijke deel van het terrein.

Afb. 2.7: Foto genomen vanaf de kruising JJ van Deinselaan - Kuipershoek ten noordwesten van het plangebied.

Afb. 2.8: De dichte begroeiing in de noordwesthoek is geschikt voor egel, steenmarter en wezel.

Afb. 2.9: De met riet overwoekerde 'poel' naast het buitenbad. Mogelijk heeft deze een functie voor amfibieën en vissen, hoewel dat laatste onwaarschijnlijk lijkt.

Afb. 2.10: De dichte begroeiing met o.a. bamboe in de noordwesthoek naast de glijbaan, gezien vanuit een andere hoek.

Afb. 2.11: Relatief grote delen van het groen zijn weinig interessant voor o.a. zoogdieren en amfibieën door het ontbreken van voldoende schuilgelegenheid.

Afb. 2.12: Te kappen eik aan het einde van de bomerrij.

3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

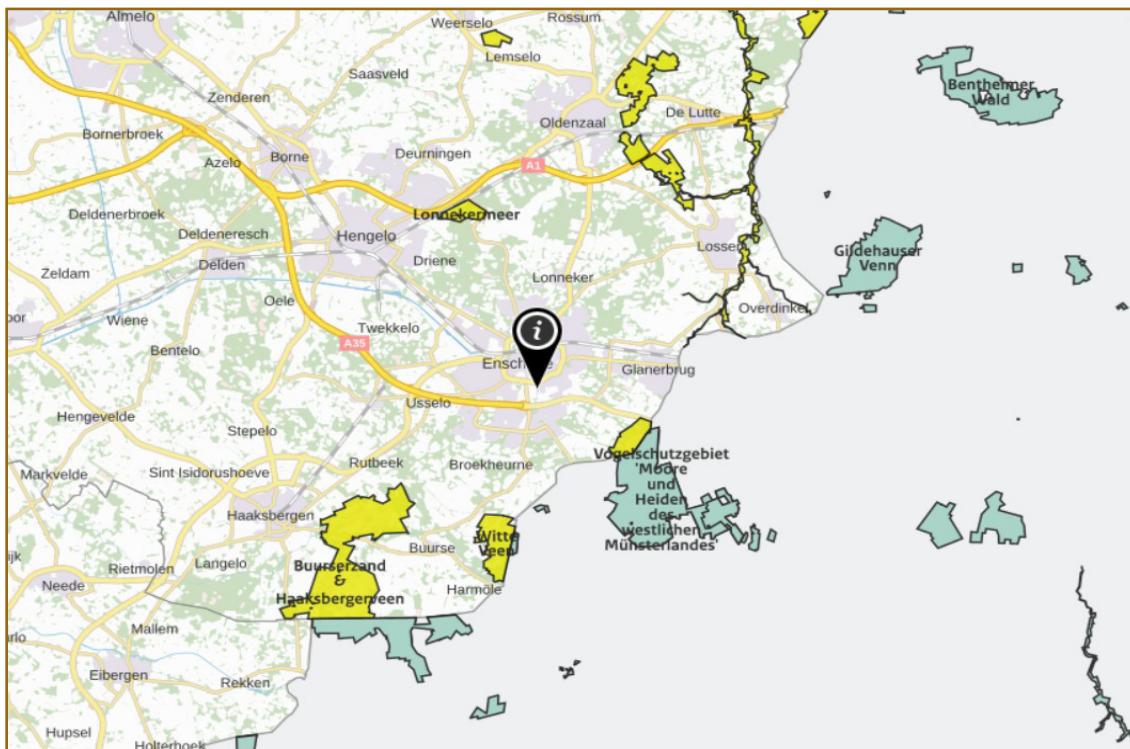
De onderzoekslocatie ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland. De kortste afstand tot het NNN bedraagt ongeveer 1,9 kilometer (afbeelding 4.1 en 4.2). In het Natuurnetwerk Nederland is het ruimtelijke beleid gericht op behoud en ontwikkeling van kernkwaliteiten. Voorgenomen ingrepen worden getoetst aan het 'nee, tenzij' principe. Indien voorgenomen werkzaamheden significant negatieve gevolgen hebben voor de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het deelgebied kunnen deze alleen plaatsvinden indien de nadelige gevolgen worden gemitigeerd en de resterende schade gecompenseerd. Gezien voorgenomen ontwikkelingen is een negatief extern effect op kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van NNN uitgesloten. Het uitvoeren van een 'Nee, tenzij'-toets is niet aan de orde.

3.2 Natura 2000

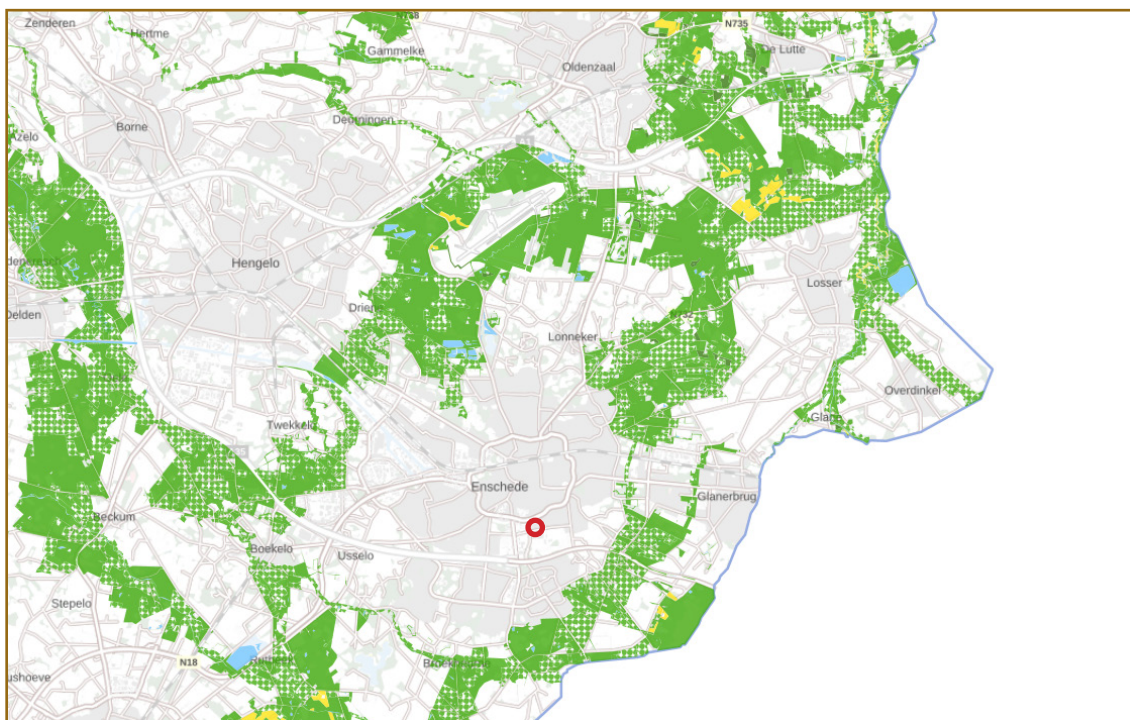
De volgende Natura 2000-gebieden liggen nabij het projectgebied: Aamsveen (4 km), Vogelschutzgebiet 'Moore und Heiden des westlichen Münsterlandes' (4 km), Amtsvenn u. Hündfelder Moor (4 km), Witte Veen (6 km), Dinkelland (6 km), Witte Venn, Krosewicker Grenzwald (6 km), Buurserzand & Haaksbergerveen (7 km), Lonnekermeer (8 km), Graeser Venn - Gut Moorhof (8 km), Eper-Graeser Venn/ Lasterfeld (8 km) en Landgoederen Oldenzaal (10 km).

Ondanks dat er veel Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn, heeft het perceel zelf geen landschappelijke binding met de Natura 2000-gebieden. Gezien de voorgenomen activiteiten, de toekomstige inrichting en de ligging op ca. 4 km afstand van het dichtsbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen etcetera) op aangewezen soorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden door sloop- en bouw- en realisatiewerkzaamheden en door het toekomstige gebruik van het projectgebied uitgesloten. Voor wat betreft het aspect stikstof zijn externe effecten op stikstofgevoelige habitattypen en doelsoorten in Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten. De beoordeling van het aspect stikstof is geen onderdeel van de opdracht en zal door een andere partij worden uitgevoerd.

Afbeelding 3.1: Ligging van het plangebied (zwarte informatiepin) ten opzichte van omliggende Natura-2000 gebieden in zowel Nederland (licht groen) als in Duitsland (donker groen). Bron: AERIUS calculator, 2021.

Afbeelding 3.2: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Bron: Atlas van Overijssel.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	nee	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Vleermuizen - vliegroutes	mogelijk	geen, mits*	zie 4.2.1
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	nee	geen	geen
Overige Zoogdieren - beschermd	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	nee	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Amfibieën - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	nee	geen	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	op 4 km afstand	geen	geen
Natura2000 - stikstof	n.v.t	niet beoordeeld	
NNN	op 1,9 km afstand	geen	geen

* = mits lichtverstoring voorkomen wordt

** = mogelijk indien sprake is van toename in toekomstige gebruiksfase

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vleermuizen

- Binnen het plangebied zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. Sloop van het hoofdgebouw leidt mogelijk tot het overtreden van een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.5 lid 1 (doden/verwonden) lid 2 (opzettelijk verstoren) en lid 4 (beschadigen of vernielen van jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) van de Wet natuurbescherming. Er is nader onderzoek nodig naar gebouwbewonende vleermuissoorten met de focus op gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.
- Er is sprake van lijnvormige structuren die dienst kunnen doen als vliegroute voor vleermuizen. Vanwege het in stand houden van deze structuur wordt geen permanent nadelig effect verwacht en nader onderzoek niet nodig geacht. Wel dient vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming onnodige lichtverstoring van foerageergebied voorkomen te worden. Dit kan door tijdens de aanleg- en gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen, buitenverlichting en straatverlichting naar boven te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermd armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig.

Overige zoogdieren

- Ingrepen aan de groenstructuren in het noordwestelijk deel van het plangebied kunnen leiden tot aantasting van leefgebied van steenmarter, wezel en egel en daarmee overtreding

van een verbodsbepaling van artikel 3.10 lid 1 a en b van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of het terrein een belangrijke functie heeft voor egel, steenmarter en wezel is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Het onderzoek kan worden uitgevoerd door cameravallen te plaatsen van het type 'Struikrover 3.5' met als lokmiddel een blik sardientjes. De Struikrover is een methode ontwikkeld door Stichting Struikrovers waarmee alle marters gedetecteerd kunnen worden (Van Uchelen & Smaal, 2019). Volgens de "Brochure soortenbescherming in Overijssel" (Veldman, Troost & Klink 2021) dienen de camera's tenminste 3 weken in het plangebied te staan in de meest geschikt periode (globaal april t/m augustus). Wanneer tijdens onderzoek wordt vastgesteld dat door de werkzaamheden vaste verblijfplaatsen, belangrijk jachtgebied of andere beschermde gebiedsfuncties verloren gaan dient ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. Een onderdeel van een ontheffing is een activiteitenplan. Hierin wordt de mate van compensatie, mitigatie, de juiste periode van uitvoering en de gunstige staat van instandhouding behandeld. Geschikte verblijfplaatsen voor andere beschermde zoogdieren (zonder vrijstelling) ontbreken binnen het plangebied.

- Op het terrein komen konijn en waarschijnlijk diverse algemene muisachtigen en spitsmuizen voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Houdt wel rekening met de zorgplicht, in het bijzonder de voortplantingsperiode van konijn.

Vogels - jaarrond beschermde nesten

- De ontwikkelingen hebben geen effect op jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen en bijbehorende functionele leefomgeving van vogels.

Vogels - algemene broedvogels

- Tijdens het broedseizoen kunnen actieve nesten van algemene broedvogels in opgaande begroeiing (bomen, struiken) verstoord, beschadigd of vernield worden. Voer werkzaamheden die kunnen leiden tot het vernielen of verstoren van nesten buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn niet uitgesloten, met name van duiven. Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode. Tijdens het broedseizoen kunnen mogelijk verstorende werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat een erkend broedvogelkundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn. Zo nodig worden werkzaamheden uitgesteld of maatregelen getroffen om verstoring of vernieling van nesten te voorkomen, bijvoorbeeld het instellen van een zone rondom het nest totdat de jongen het nest verlaten hebben. Gezien de ligging in stedelijke omgeving en het huidige gebruik volstaat naar verwachting een verstoringvrije zone van ongeveer 5 meter rondom eventuele nestplaatsen.
- Nesten die niet in gebruik zijn, zijn niet beschermd en mogen verwijderd worden. Raadpleeg bij twijfel altijd een terzake kundige.

Overige soorten

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

Zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene

zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden. Gezien het formaat en de aard van het project is het niet noodzakelijk om een ecologisch werkprotocol op te stellen om te voldoen aan de algemene zorgplicht;

- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- De locatie ligt buiten het NNN en het NNN ligt niet in de directe omgeving ervan. De activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van kernkwaliteiten of doelstellingen van NNN. Een 'nee, tenzij'-toets is daarom niet aan de orde.
- De ontwikkelingen voortvloeiend uit het voornemen leiden gezien de aard van het project en de afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied niet tot effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura 2000), met mogelijke uitzondering van stikstofgevoeligheid. Nadere toetsing naar effecten op aangewezen doelsoorten voor Natura 2000-gebieden zijn niet aan de orde met uitzondering van aanvullende toetsing naar externe effecten door stikstof. De stikstofberekening en de effectanalyse van het aspect stikstof zijn geen onderdeel van voorliggend onderzoek.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving de Wet natuurbescherming. In deze bijlage vind u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Wet natuurbescherming in het kort

De Wet natuurbescherming (Wnb) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet is in 2017 ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor diersoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe Wet natuurbescherming regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

1.1 Algemene Zorgplicht

Onder de algemene bepalingen (hoofdstuk 1) van de Wnb wordt de algemene zorgplicht bepaald. Hierin is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.11 lid 2 van de Wnb luidt als volgt:

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

1.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR) (Art. 3.1-3.4)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR) (Art. 3.5-3.9)
- Overige soorten (Art 3.10-3.11)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden voldaan om ontheffing of vrijstelling te verlenen te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina te vinden (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de VR en HR zijn vastgesteld door de EU. voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Wet natuurbescherming			
Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 3.1: Beschermsregime Vogelrichtlijn	3.1	1	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
		2*	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
		3	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
		4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
		5	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2: Beschermsregime soorten Habitatrichtlijn	3.5	1	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
		3	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
§ 3.3: Beschermsregime andere soorten	3.10	1	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: <ul style="list-style-type: none"> a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
* Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura2000 gebieden. Natura2000 gebieden zijn op te delen in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura-2000 gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat doorde geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet Ecologische Hoofdstructuur EHS genaamd). Dit De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

